ECLI:LV:RAT:2021:1019.11860000418.3.S

Krimināllieta Nr. 11860000418
Lietvedības Nr. KA04-0721-21/13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021. gada 19. oktobrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Diāna Dumbre,
tiesnese Tamāra Broda,
tiesnese Smaida Gļazere,
piedaloties prokurorei Signei Martinsonei,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu saistībā ar apsūdzētā /pers. E/, personas kods /personas kods/, apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 26.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

Tiesas kolēģija konstatēja

[1] /pers. E/ tīši nodarīja tādu miesas bojājumu, kas nav bīstams dzīvībai un nav izraisījis šā likuma 125.pantā paredzētās sekas, bet izraisīja ilgstošu veselības traucējumu.

2017.gada 5.novembrī, kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotā nakts laikā līdz plkst.1.00, /pers. E/, atrodoties pie kafejnīcas /Nosaukums A/ ieejas /adrese/, ievēroja no bāra iznākušo /pers. F/, piegāja pie viņa un, stāvot pretī viņam, tīši, ar dūri iesita /pers. F/ pa seju deguna rajonā, pēc tam, turpinot savas pretlikumīgās darbības, izdarīja vēl ne mazāk kā vienu tīšu sitienu ar dūri /pers. F/ pa galvu tā, ka /pers. F/ zaudēja līdzsvaru un nokrita zemē-pret ielas cieto virsmu.

/pers. E/ pielietotās vardarbības rezultātā /pers. F/ tika nodarīts miesas bojājums: labā augšdelma kaula ķirurģiskā kakliņa lūzums, kas pēc sava rakstura pieskaitāms pie vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Ar savām darbībām /pers. E/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kāds paredzēts Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā.

[2] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 26.marta spriedumu /pers. E/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, un sodīts ar naudas sodu – 10 minimālās mēnešalgas, jeb 5000 EUR.

Noteikts, ka drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošana – atcelt ar sprieduma spēkā stāšanos.

Piedzīta no /pers. E/ par labu /pers. F/ kaitējuma kompensācija par ārstniecības izdevumiem 185,28 EUR, mantiskā kaitējuma kompensācija par juridisko palīdzību 1573 EUR un morālā kaitējuma kompensācija 925 EUR, kopā 2683,28 EUR.

Noteikts, ka kaitējuma kompensācija iemaksājama /pers. G/ kontā, nosakot termiņu labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma stāšanās spēkā dienas.

Pārējā daļā – 8000 EUR – morālā kaitējuma kompensācija nenoteikta.

Piedzīta no /pers. E/ valsts ienākumos Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksātā valsts kompensācija cietušajam 1075 EUR.

[2.1] Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. E/ tīši nodarīja tādu miesas bojājumu, kas nav bīstams dzīvībai un nav izraisījis šā likuma 125.pantā paredzētās sekas, bet izraisīja ilgstošu veselības traucējumu.

2017.gada 5.novembrī, kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotā nakts laikā līdz plkst.1.00, /pers. E/, atrodoties pie kafejnīcas /Nosaukums A/ ieejas /adrese/, ievēroja no bāra iznākušo /pers. F/, piegāja pie viņa un, stāvot pretī viņam, tīši, ar dūri iesita /pers. F/ pa seju deguna rajonā, pēc tam, turpinot savas pretlikumīgās darbības, izdarīja vēl ne mazāk kā vienu tīšu sitienu ar dūri /pers. F/ pa galvu tā, ka /pers. F/ zaudēja līdzsvaru un nokrita zemē-pret ielas cieto virsmu.

/pers. E/ pielietotās vardarbības rezultātā /pers. F/ tika nodarītas fiziskas sāpes, nolauzts augšžokļa kreisās puses 1.zoba kronītis un miesas bojājums: labā augšdelma kaula ķirurģiskā kakliņa lūzums, kas pēc sava rakstura pieskaitāms pie vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Ar savām darbībām /pers. E/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kāds paredzēts Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā.

[3] Par Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 26.marta spriedumu apsūdzētais /pers. E/ (turpmāk arī – apsūdzētais) iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un viņu attaisnot.

Apsūdzētais uzskata, ka viņa vaina inkriminētajā noziegumā, t.i., par to, ka 2017.gada 5.novembrī, atrodoties pie kafejnīcas /Nosaukums A/, nodarījis vidēja smaguma miesas bojājumus /pers. F/, nav pierādīta. Viņa darbībās nav noziedzīga nodarījuma sastāva, jo inkriminētais noziedzīgais nodarījums nav noticis.

Apsūdzētais sūdzībā izklāstījis 2019.gada 7.februāra lēmuma par personas saukšanu pie krimināltatbildības saturu, atsaucies uz Kriminālprocesa likuma 405.pantu un norāda, ka viņam uzrādītā apsūdzība neatbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta prasībām, proti, apsūdzībā nav norādīti inkriminētā noziedzīgā nodarījuma faktiskie apstākļi, kas nosaka juridisko kvalifikāciju.

Apsūdzībā nav norādīts, kādā veidā (miesas bojājuma rašanās mehānisms) cietušais ir ieguvis viņam konstatēto miesas bojājumu – labā augšdelma kaula ķirurģiskā kauliņa lūzumu. Apsūdzībā nav norādīts, ar kuru ķermeņa daļu cietušais ir atsities pret ielas cieto virsmu un vai tas ir tiešā cēloniskā sakarā ar viņam konstatēto miesas bojājumu.

Izskatot lietu, tiesai, bez lietā iesniegtajiem pierādījumiem, bija jāpārbauda apsūdzētajai personai celtās apsūdzības atbilstība Krimināļprocesa likuma 405.panta pirmās daļas noteikumiem, tostarp, vai ir norādīti katra inkriminētā noziedzīga nodarījuma faktiskie apstākļi, kas nosaka juridisko kvalifikāciju, un vai apsūdzībā aprakstītās faktiskās darbības sakrīt ar konkrētā noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmēm. To tiesa nav izdarījusi.

Lietā par notikušo 2017.gada 5.novembrī ir divas versijas. Pirmā – cietušā versija, ka viņš tika piekauts, otrā – apsūdzētā versija, ka cietušais ieķērās apsūdzētā drēbēs un abi nokrita uz ceļa braucamās daļas.

Pirmās instances tiesa izslēgusi no apsūdzības norādes par konflikta esību /Nosaukums A/ telpās, norādes uz otras personas dalību notikumā, cietušā spārdīšanu.

Izslēdzot no apsūdzības šīs norādes, zūd apsūdzībā norādītais noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas motīva – būdams dusmīgs par /pers. F/ uzvedību kafejnīcā, liecinieces /pers. I/ liecības vairs nav ņemamas vērā, jo to brīdi, kad ar dūri sitis cietušajam, viņa neredzēja. Piebraucot pie kafejnīcas /Nosaukums A/ viņa redzēja, ka pie ieejas kāds guļ un notiek kautiņš.

Apsūdzētais iebilst pret apsūdzībā norādīto un spriedumā apstiprināto miesas bojājuma – zoba lūzuma – gūšanas mehānismu. Zobs varēja nolūzt tiešas iedarbības rezultātā. Apsūdzībā nav norādīts, ka būtu cietušajam sitis pa muti, tādā veidā traumējot zobus. Apsūdzībā ir norādīts, ka iesitis cietušajam deguna rajonā un pa galvu. Šādi sitieni nav uzskatāmi par tiešu iedarbību. Savukārt, pēc tam, kad cietušais ieķērās viņa drēbēs un abi nokrita uz ceļa braucamas daļas, viņš (apsūdzētais) atsities ar pakausi, iespējams, pret cietušā seju. Iespējams, ka cietušajam zobs tika izsists kritiena laikā, saņemot sitienu pa seju ar apsūdzētā pakausi. To, ka sasitis pakausi, liecinājis.

Apsūdzētais iebilst pret sprieduma 11.lapas 7.rindkopā secināto, ka cietušā un eksperta liecību novērtējums to kopsakarībā, ir vairāk atbilstošs miesas bojājumu gūšanas mehānismam, t.i., ka cietušais saņēma ne mazāk kā divus sitienus pa seju, pēc kā zaudēja līdzsvaru un nokrita uz rokas. Apsūdzētais norāda, ka apsūdzībā nav šādas darbības norādītas un šādi secinājumi izdarīti. Arī cietušais ir liecinājis konsekventi (sprieduma 11.lapas 1.rindkopa) tomēr nekad nav norādījis, ka pēc sitieniem deguna rajonā un pa galvu, būtu nokritis uz rokas.

Šo iemeslu dēļ, t.i., miesas bojājuma – zoba lūzuma – gūšanas mehānisma dēļ, tiesa netic liecinieku /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/ un /pers. O/ liecībām.

Apšaubot /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/ un /pers. O/ liecības, tiesa norādīja, ka tie ir uzaicināti liecināt pēc apsūdzētā lūguma un varēja iepriekš pārrunāt šo notikumu. Apsūdzētais norāda, ka liecinieki /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. P/ ir snieguši liecības pirmstiesas izmeklēšanā. Savukārt liecinieki /pers. I/, /pers. G/, /pers. R/ un /pers. S/ arī varēja iepriekš pārrunāt notikušo un vienoties par kopīgu pozīciju. Turklāt pirmstiesas izmeklēšanas procesā viņam (apsūdzētajam) tika atteikts izsaukt un nopratināt lieciniekus /pers. M/, /pers. N/ un /pers. O/.

Apsūdzētais norāda, ka eksperts arī ir piedāvājis vairākus miesas bojājumu gūšanas mehānismus, t.i., cietušais varēja gūt miesas bojājumus, saķeroties ar apsūdzēto un varēja rasties /pers. F/ norādītajos apstākļos.

Eksperta vairāki pieņēmumi par iespējamo miesas bojājumu iegūšanas mehānismu, cietušā reibums konflikta laikā, rīcība pēc miesas bojājumu iegūšanas – atteikšanās no policijas un neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanas uz notikuma vietu, nesavlaicīga griešanās pēc medicīniskās un juridiskās palīdzības tikai vairāk pastiprina šaubas par viņa vainu un šīs šaubas tiesas izmeklēšanas laikā nav bijis iespējams novērst.

[3] Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību atbilstoši tajā norādītajai motivācijai, lūdza to apmierināt. Norādīja, ka liecināt nevēlas, uztur pirmās instances tiesā sniegtās liecības.

[4] Aizstāvis uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību atbilstoši tajā norādītajai motivācijai, lūdza to apmierināt.

[5] Cietušā pārstāvis norādīja, ka apelācijas sūdzību neatzīst, uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums ir taisnīgs.

[6] Prokurore norādīja, ka sūdzība ir noraidāma, pirmās instances tiesas spriedums kā likumīgs un pamatots atstājams negrozīts.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi pierādījumus lietā, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, kā arī uzklausījusi procesā iesaistītās personas, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija (turpmāk – tiesas kolēģija) atzīst, ka Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 26.marta spriedums atceļams daļā par /pers. E/ atzīšanu par vainīgu un noteikto sodu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas, materiālās kaitējuma kompensācijas par ārstniecības izdevumiem piedziņu. Atceltajā daļā taisāms jauns spriedums, pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

[8] Tiesas kolēģija uzskata, ka lietā šajā daļā taisāms jauns notiesājošs spriedums. Apelācijas instances tiesa sniedz jaunu noziedzīgā nodarījuma aprakstu, izslēdzot no pirmās instances tiesas par pierādītu atzītā noziedzīgā nodarījuma apraksta norādi, ka apsūdzētā pielietotās vardarbības rezultātā /per.F/ tika nodarītas fiziskas sāpes nolauzts augšžokļa kreisās puses 1.zoba kronītis, jo fizisku sāpju nodarīšana neveido Krimināllikuma 126.pantā paredzēto noziedzīgā nodarījuma sastāvu.

[9] Tiesas kolēģija uzskata, ka /pers. E/ vaina tīša tāda miesas bojājuma nodarīšanā, kas nav bīstams dzīvībai un nav izraisījis Krimināllikuma 125.pantā paredzētās sekas, bet izraisīja ilgstošu veselības traucējumu, tiesas kolēģijas konstatētajos apstākļos, ir pierādīta pilnībā ar faktiem, kas izriet no cietušā, liecinieku liecībām un rakstveida pierādījumiem lietā.

[9.1] Apsūdzētā vaina ir pierādīta ar cietušā liecībām, kurš tās sniedzis vairākkārt, gan pirmstiesas izmeklēšanā, gan tiesā. Cietušais konsekventi liecinājis, ka 2017.gada 5.novembra naktī iznācis no kafejnīcas /Nosaukums A/ uzsmēķēt. Kafejnīcā apsūdzētais viņam gribējis atņemt līdz atnesto alkohola pudeli, tādēļ strīdējušies. Laukā pie viņa pienācis apsūdzētais, sākusies vārdu pārmaiņa, cietušais lamājies, jo bijis dzēris un neapmierināts ar apsūdzētā rīcību kafejnīcā. Tad apsūdzētais pēkšņi viņam iesitis vairākas reizes pa seju ar dūri. Viņš no sitieniem pazaudējis līdzsvaru, nokritis uz asfalta. Sajutis asas sāpes plecā. Nākošajā dienā bijis spiests griezties pēc medicīniskās palīdzības, konstatēti apsūdzībā norādītie miesas bojājumi.

Tiesas kolēģijai nav pamata neticēt cietušā liecībām, jo tās ir detalizētas, konsekventas, tajās nav pretrunu. Turklāt cietušā liecības un līdz ar to apsūdzētā vainu apstiprina liecinieku /pers. G/, /pers. S/, /pers. I/ liecības, rakstveida pierādījumi lietā.

[9.2] Tā liecinieces /pers. G/, cietušā dzīvesbiedre, un /pers. S/, cietušā paziņa, liecināja, ka bārā pie viņām pienācis apsūdzētais un pateicis, lai "savāc savu pamuļķi". Izgājušas uz ielas, kur ieraudzījušas cietušo guļam uz asfalta asinīs.

[9.3] Lieciniece /pers. I/ liecināja, ka Bolderājā pēc plkst. 24.00 brauca uz kafejnīcu, jo zināja, ka tajā ir dzīvā mūzika. Viņa, meklējot šo kafejnīcu, ieraudzīja, ka 2-3m no tās ieejas kāds guļ un notiek kautiņš. Viņa brauca tālāk un redzēja, ka tiek sista guloša persona. Blakus gulošajam bija divas personas. Lieciniece apstājās stāvvietā. Cilvēks palika guļot, bet abas pārējās personas atvēra kafejnīcas durvis. No kafejnīcas iznāca 2 sievietes. Lieciniece izkāpa no auto un piedāvāja izsaukt medicīnisko palīdzību, bet sievietes atteicās. Lieciniece iedeva savu telefona numuru /pers.G/. Pēc kāda laika viņai piezvanīja cietušais un lūdza, lai viņa par notikušo izstāsta. Viņa atbrauca pie cietušā, redzēja, ka viņa roka ir ģipsī un seja bija stipri sasista.

[9.4] Apsūdzētais norāda, ka liecinieces /pers. I/ liecības nav ņemamas vērā, jo tiesa no apsūdzības izslēdza norādes par konflikta esību /Nosaukums A/ telpās, norādes uz otras personas dalību notikumā, cietušā spārdīšanu. Brīdi, kad sitis cietušajam ar dūri, lieciniece neesot redzējusi.

Tiesas kolēģija uzskata, ka liecinieces liecības ir izmantojamas pierādīšanā, jo tās tāpat kā /pers. G/, /pers. S/ liecības apstiprina faktu, ka pēc notikuma, kurā cietušais guva vidēja smaguma miesas bojājumus, viņš gulējis uz asfalta asinīs. /pers. I/ liecības, tāpat kā /pers. G/, /pers. S/ liecības apstiprina faktu, ka apsūdzētais pēc notikuma iegāja kafejnīcā, bet /pers. G/, /pers. S/ izgāja laukā un atrada cietušo guļam uz zemes asinīs.

[9.5] Apsūdzētā vaina ir pierādīta ar tiesu medicīnas eksperta 2018.gada 12.februāra atzinumu Nr./numurs/ka cietušajam konstatēts šāds miesas bojājums - labā augšdelma kaula ķirurģiskā kakliņa lūzums, kas varēja rasties 2017.gada 5.novembrī, krītot no sava auguma augstuma uz izstieptu roku vai uz plecu, lēmumā norādītajos apstākļos, un pēc sava rakstura pieskaitāmi pie vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas (1.sējuma 69.–70.lapa).

Atzinumu eksperts apstiprinājis, sniedzot liecības, un tajās norādījis, ka lūzums varēja rasties, tikai krītot no sava auguma augstuma. Cits šī miesas bojājuma gūšanas veids ir izslēgts. Lūzums radies, krītot no sava auguma augstuma uz izstieptu roku vai uz plecu. Minētos miesas bojājumus /pers. F/ varēja gūt saķeroties ar citu personu, zaudējot līdzsvaru un krītot un atsitoties ar labo plecu pret cietu virsmu. Miesas bojājums varēja rasties arī /pers. F/ norādītajos kritiena apstākļos, atsitoties ar labo plecu pret cietu virsmu, neatkarīgi no rokas stāvokļa kritiena brīdī.

[9.6] Liecinieces /pers. T/ liecības apstiprina faktu, ka cietušais 2017.gada 5.novembrī no rīta, pēc notikuma naktī, griezies pēc medicīniskās palīdzības. Noteikta diagnoze labā augšdelma kaula lūzums.

[10] Apsūdzētais lietā vairākkārt sniedzis liecības un tiesā par apsūdzību liecinājis, ka apsūdzībā norādītajā laikā un vietā pie kafejnīcas cietušais pienācis viņam klāt no aizmugures, apsūdzētais sajutis sitienu kakla-galvas-plecu rajonā, sajutis, ka tiek satverts. Viņi nokrituši uz zemes uz labo pusi. Abi nokrituši ar labajiem pleciem uz leju.

Pirmstiesas izmeklēšanā 2018.gada 15.maijā apsūdzētais kā persona pret kuru uzsākts kriminālprocess liecinājis, ka pie kafejnīcas cietušais lamājies viņa virzienā, pēkšņi cietušais no aizmugures uzsitis apsūdzētajam pa plecu. Izskatījies, ka viņš gribējis iesist ar dūri pa plecu, bet laikam neaprēķinājis attālumu, un sitiens sanācis paviegls kā uzsitiens. Tad cietušais ar abām rokām ieķēries apsūdzētajam no aizmugures plecu rajonā aiz apģērba un rāvis uz savu pusi. Sajūtot šādu rāvienu atmuguriski, apsūdzētais zaudējis līdzsvaru un abi nokrituši uz ielas. Apsūdzētais nokritis uz muguras, atsitoties ar pakausi pret asfaltu. Cietušais nokritis viņam blakus arī uz muguras (1.sējuma 99.–100.lapa).

2019.gada 10.janvārī apsūdzētais sūdzībā norādījis, ka 2017.gada 5.novembrī /adrese/, pie kafejnīcas /Nosaukums A/ /pers. F/ necenzēti lamājies. Apsūdzētais viņam aizrādījis. Pēc tam uz ielas pie kafejnīcas jutis, ka viņam aiz muguras cietušais atkal necenzēti lamājas. Cietušais, būdams dzēruma stāvoklī, viņam sitis un, nevarēdams noturēt līdzsvaru, kritis un norāvis pie zemes arī viņu. Krītot apsūdzētais sasitis galvu (1.sējuma 183.lapa).

2019.gada 15.februārī apsūdzētais liecināja, ka cietušais viņā ieķēries un grūdis viņu zemē. Viņš viņā ieķēries, lai noturētu līdzsvaru un nenokristu. Tas viņam neizdevies, viņš nokritis uz muguras un cietušais uzkritis viņam virsū. Pēc tam, kad cietušais uzkritis viņam virsū, viņš pagriezies uz kreisajiem sāniem(1.sējuma 198.lapa).

2019.gada 20.februārī apsūdzētais iesniegumā Rīgas pilsētas Kurzemes rajona prokuratūrai, lūdzis uzaicināt un uzklausīt kā lieciniekus /pers. M/, /pers. N/ un /pers. O/. Norādītie lecinieki redzējuši un var apstiprināt, ka vīrietis ar sirmiem matiem, ap 50-55 gadu vecs, necenzēti lamājies. Piegājis viņam klāt un iesitis viņam sejas rajonā, pēc tam gribējis viņu nogāzt zemē, viņš centies nenokrist, bet viņam tas nav izdevies un viņš nokritis uz zemes, atsitot galvu. Vīrietis viņam uzkritis virsū (1.sējuma 204. lapa).

Tiesas kolēģija netic apsūdzētā liecībām, jo par notikuma apstākļiem apsūdzētais sniedzis pretrunīgas liecības, tās neapstiprinās ar pārējiem lietā iegūtiem pierādījumiem. Kā redzams no apsūdzētā liecībām tad tās ir pretrunīgas gan par to pa kuru vietu un kā cietušais viņam it kā sitis vai grūdis, gan par to, kādā veidā abi nokrituši, tiek minēts uz labajiem sāniem, tad uz muguras, tad viens otram virsū.

[11] Tiesas kolēģija secina, ka liecinieki /pers. K/, /pers. L/, /pers.J/, /pers. N/, /pers. M/, /pers. O/ - visi liecinājuši, ka cietušais no aizmugures uzbruka apsūdzētajam, iesitot viņam, taču liecinieku liecības ir atšķirīgas par to, kā tieši tas noticis.

Tā liecinieks /pers. K/ liecinājis, ka brīdī, kad liecinieks gājis ārā, ieraudzījis, ka cietušais piesteidzies pie apsūdzētā, sitis viņam pa pakausi. Nokrituši uz labā sāna.

Liecinieks /pers. L/ liecinājis, ka uz trotuāra malas stāvējis apsūdzētais. Pienācis vīrietis un izdarījis sitienu, kaut kur galvas rajonā, sitienu izdarījis no aizmugures. Liecinieks stāvējis 3-4 metrus no viņiem un smēķējis. Pēc tam viņi nokrituši uz zemes. Apsūdzētais līdz tam, kad viņi nokrita, izdarījis kaut kādas darbības, nevar precizēt, kādas.

Liecinieks /pers.J/ liecinājis, ka cietušais iznācis no telpām, viņam kaut kas nepaticis. Pēkšņi cietušais no aizmugures apķēris apsūdzēto aiz kakla, viņi abi uz labo pusi nokrituši pret asfaltu. Cietušajam uz sejas bija redzamas asinis.

Lieciniece /pers. N/ liecinājusi, ka uz palodzes pie kafejnīcas sēdējis cietušais, kurš bijis labi iedzēris. Norādītais vīrietis ātri tuvojies apsūdzētajam, iesitis viņam galvas apvidū, apķēris apsūdzēto un abi nokrituši uz ielas braucamās daļas. Apsūdzētais piecēlies, turējis roku pie galvas. Otram vīrietim redzējis asinis.

Liecinieks /pers. M/ liecinājis, redzējis, ka vīrietis sēž uz palodzes un lamājas. Lamas bija adresētas policijai. Uz ielas atradies apsūdzētais, /pers.U/ vīrietis un sieviete, kuri stāvēja aplī. Vīrietis sācis iet uz apsūdzētā pusi, sitis viņam ar labo roku pa pakausi, bet ar kreiso apķēris, abi krituši uz braucamās daļas.

Liecinieks /pers. O/ liecinājis, ka vīrietis, kurš sēdējis uz kafejnīcas palodzes un kliedzis, no aizmugures piegājis pie apsūdzētā, iesitis viņam, saķēris aiz kakla un viņi abi nokrituši uz brauktuves.

Kā izriet no liecinieku liecībām cietušais apsūdzēto it kā gan sitis pa pakausi, gan sitis un apķēris ap kaklu, gan sitis un vienkārši apķēris ap nenoskaidrotu vietu, kādēļ abi nokrituši.

[12] Tiesas kolēģija uzskata, ka šādas pretrunīgas liecinieku liecības nevar atzīt par ticamām, turklāt tās neapstiprina arī paša apsūdzētā izvirzītās versijas par notikumu, par to kā cietušais ieguva miesas bojājumus.

[13] Gan apsūdzētā, gan liecinieku /pers. K/, /pers. L/, /pers.J/, /pers. N/, /pers. M/, /pers. O/ liecības ir pretrunā cietušā liecībām, eksperta atzinumam lietā.

[14] Tiesas kolēģija, vērtējot liecības kopsakarā ar eksperta atzinumiem, secina, ka cietušā notikumu izklāsts ir atbilstošs miesas bojājumu iegūšanas mehānismam, tas ir, viņš saņēma ne mazāk kā divus sitienus ar dūri pa seju, pēc kā zaudēja līdzsvaru un nokrita uz asfalta.

[15] /pers. I/ tiesas sēdē liecināja, ka 2-3 m no /Nosaukums A/ieejas kāds guļ un notiek kautiņš, ka tika sista guloša persona. Cilvēks palika guļot, bet abas pārējās personas atvēra kafejnīcas durvis. No kafejnīcas iznāca 2 sievietes. /pers. I/ nav lietā ieinteresēta persona, jo nav saistīta ne ar cietušo, ne ar apsūdzēto. Pirms liecību sniegšanas viņa tika brīdināta par kriminālatbildību, tiesas kolēģijai nav šaubu, ka viņa ir sniegusi patiesas liecības.

[15.1] Šīs /pers. I/ liecības atbilst cietušā liecībām par notikuma gaitu, kā arī /pers. G/ un /pers. S/ liecībām par to, kāpēc viņas izgāja uz ielas, tas ir, viņas uz ielas izgāja tāpēc, ka uz to viņas aicināja apsūdzētais. Tādējādi apsūdzētā un liecinieku /pers. K/, /pers. L/, /pers.J/, /pers. N/, /pers. M/, /pers. O/ liecības ir pretrunā ar sākotnēji lietā nopratināto personu liecībām, kas savstarpēji viena otru papildina.

Tiesas kolēģija uzskata, ka ārpus saprātīgām šaubām ir pierādīts, ka apsūdzētais veica viņam inkriminētās darbības.

[16] Izvērtējot pierādījumus, tiesas kolēģija secina, ka apsūdzētais cietušajam sita tīši, ar netiešu nodomu, jo apzinājās savas darbības kaitīgumu, paredzot, ka viņa nodarījuma rezultātā var iestāties Krimināllikuma 126.pantā paredzētās sekas, apzināti pieļāva šādu seku iestāšanos. Par apsūdzētā nodomu liecina viņa darbības – sišana ar dūri divas reizes pa cietušā seju un galvu. Apsūdzētā darbību rezultātā cietušajam ir konstatēti vidēja smaguma miesas bojājumi, apsūdzētā darbības ir cēloniskā sakarā ar miesas bojājumu rašanos cietušajam, līdz ar to viņa darbības ir pareizi kvalificētas kā tīša vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšana un viņš par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir sodāms.

[17] Tiesas kolēģija uzskata, ka no apsūdzības un pirmās instances tiesas spriedumā par pierādītu atzītā noziedzīgā nodarījuma apraksta izslēdzams, ka /pers. F/ tika nodarītas fiziskas sāpes nolauzts augšžokļa kreisās puses 1.zoba kronītis, jo fizisku sāpju nodarīšana neveido Krimināllikuma 126.pantā paredzēto noziedzīgā nodarījuma sastāvu.

Kā redzams no tiesu medicīnas eksperta 2018.gada 12.februāra atzinuma Nr./numurs/ cietušajam konstatēts augšžokļa kreisās puses 1.zoba kroniša lūzums. Precīzi noteikt esošā miesas bojājuma rašanās laiku nav iespējams, bet nevar izslēgt iespēju, ka tas radies 2017.gada 5.novembrī vienas traumatiskas iedarbības ar truli-cietu priekšmetu rezultātā lēmumā norādītajos apstākļos. Novērtēt esošo miesas bojājumu pēc miesas bojājumu smaguma pakāpes nav iespējams, jo nav zināms bojātā zoba stāvoklis pirms traumas (1.sējuma 69.–70. lapa).

Tiesas kolēģija secina, ka līdz ar to lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka augšžokļa kreisās puses 1.zoba kroniša lūzums pieder pie vidēja smaguma miesas bojājumiem.

[18] Apsūdzētais uzskata, ka apsūdzība ir nekonkrēta, neatbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta prasībām. Apsūdzībā nav norādīts, kādā veidā (miesas bojājuma rašanās mehānisms) cietušais ir ieguvis viņam konstatēto miesas bojājumu – labā augšdelma kaula ķirurģiskā kauliņa lūzumu. Apsūdzībā nav norādīts, ar kuru ķermeņa daļu cietušais ir atsities pret ielas cieto virsmu un vai tas ir tiešā cēloniskā sakarā ar viņam konstatēto miesas bojājumu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 405.panta pirmās daļas otro punktu apsūdzībā norāda inkriminētā noziedzīgā nodarījuma faktisko apstākļus, kas nosaka juridisko kvalifikāciju.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta pirmo daļu notiesājoš a sprieduma aprakstošajā daļā sniedz pierādītā noziedzīga nodarījuma aprakstu un juridisko kvalifikāciju, minot tā izdarīšanas laiku, vietu, izdarīšanas veidu, apsūdzētā vainas formu, motīvus un šā nodarījuma sekas.

Tiesas kolēģija uzskata, ka sprieduma aprakstošajā daļā par pierādītu atzītā noziedzīga nodarījuma aprakstā nenorādot tieši ar kuru ķermeņa daļu cietušais ir atsities pret ielas cieto virsmu, ka darbības ir cēloniskā sakarā ar sekām, netiek ietekmēta darbību juridiskā kvalifikācija, nedz arī tādēļ apsūdzība ir neskaidra vai nesaprotama.

Lietā ir pierādīts, ka pēc apsūdzētā izdarītajiem sitieniem cietušais zaudēja līdzsvaru un nokrita zemē - pret ielas cieto virsmu. Lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka cietušais vidēja smaguma miesas bojājumu labā augšdelma kaula ķirurģiskā kakliņa lūzumu ieguva citā laikā un vietā, pie citiem apstākļiem. Tādēļ pamatoti konstatējams cēloniskais sakars starp apsūdzētā darbībām un iestājušies sekām.

[19] Tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi.

[20] Nosakot apsūdzētajam sodu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas, tiesas kolēģija ievēro Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definēto soda mērķi un Krimināllikuma 46.pantā ietvertos soda noteikšanas principus, t.i., saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, un saskaņā ar minētā panta trešo daļu, nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

[20.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu /pers. E/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā, ir mazāk smags noziegums, kas vērsts pret personas veselību. Apsūdzētā noziedzīgo darbību rezultātā cietušajam ir nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi.

[20.2] Par apsūdzētā personību raksturojošām ziņām noskaidrots, ka kopš pirmās instances tiesas sprieduma nekas nav mainījies, proti, apsūdzētais agrāk nav sodīts, precējies, apgādībā divi nepilngadīgi bērni, ir sūdzības par veselību, turpina strādāt /Nosaukums H/, no kurienes tiek raksturots pozitīvi, ikmēneša ienākumi 750-800 EUR.

Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas sankcija paredz sodu – brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu.

Izvērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, tiesas kolēģija tāpat kā pirmās instances tiesa uzskata, ka apsūdzētajam nosakāms sods naudas soda veidā atbilstoši panta sankcijā noteiktajam. Naudas sods ir vieglākais sods no panta sankcijā paredzētajiem soda veidiem.

[21] Tiesas kolēģija nekonstatē apstākļus, kas ļautu izdarīt secinājumu, ka šāda soda veida noteikšana nesasniegs Krimināllikuma 35.pantā paredzēto soda mērķi.

[22] Soda mēra noteikšana ir saistīta ar atbildību mīkstinošu un atbildību pastiprinošu apstākļu esību vai neesību.

[22.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu un 48.pantu nav konstatējami atbildību mīkstinoši un atbildību pastiprinoši apstākļi.

[23] Šobrīd spēkā esošais Krimināllikuma 41.panta otrās daļas 2.punkts noteic, ka naudas sods kā pamatsods atbilstoši noziedzīga nodarījuma kaitīgumam un vainīgā mantiskajam stāvoklim par mazāk smagu noziegumu nosakāms — trīs līdz tūkstoš Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā (uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi minētā panta redakcija noteica, ka par mazāk smagu noziegumu sods nosakāms piecu līdz tūkstoš Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā).

[24] Tiesas kolēģija uzskata, ka apsūdzētais sodāms ar naudas sodu – 8 (astoņām) Latvijas Republikā noteiktajām minimālajām mēnešalgām jeb 4000 EUR (četri tūkstoši *euro*).

[25] Tiesas kolēģija uzskata, ka šāds sods ir samērīgs un individualizēts, atbilstošs apsūdzētā personībai un izdarītajam nodarījumam, ar to tiks panākts Krimināllikuma 35.pantā paredzētais soda mērķis.

[26] Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā noteikts, ka nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajai daļai kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

[26.1] Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi izlēmusi cietušā pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju, mantiskā kaitējuma kompensāciju, kas saistīta ar juridisko palīdzību.

[27] Savukārt saistībā ar mantiskā kaitējuma kompensāciju, kas saistīta ar ārstniecības izdevumiem, tiesas kolēģija konstatē, ka šajā daļā pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams.

[27.1] Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumā norādīto, cietušais ir iesniedzis četrus čekus par rentgenu, divus čekus par vizīti pie ķirurga; čeku no SIA /Nosaukums B/"; čeku no /Nosaukums C/", čeku no SIA /Nosaukums D/; čeku par vizīti pie ķirurga 12.12.2017. un četrus čekus par zāļu iegādi /Nosaukums E/ un /Nosaukums F/(1.sējuma 82.–84.lapa).

Pirmās instances tiesa, novērtējusi maksājuma dokumentus kopsakarā ar eksperta atzinumu par cietušajam veiktajiem izmeklējumiem, atzinusi, ka šie dokumenti ir attiecināmi uz cietušā veselības stāvokļa noskaidrošanu un ārstēšanos pēc notikušā noziedzīgā nodarījuma. Pirmās instances tiesa atzinusi, ka šādi izdevumi cietušajam ir radušies apsūdzētā prettiesisko darbību rezultātā, tāpēc tie ir piedzenami no apsūdzētā par labu cietušajam. Pirmās instances tiesa piedzinusi no apsūdzētā par labu cietušajam kaitējuma kompensāciju par ārstniecības izdevumiem 185,28 EUR.

[27.2] Tā kā apelācijas instance izslēdz no pirmās instances tiesas par pierādītu atzītā noziedzīgā nodarījuma apraksta norādi, ka apsūdzētā pielietotās vardarbības rezultātā cietušajam *tika nolauzts augšžokļa kreisās puses 1.zoba kronītis*, ir pārskatāma un samazināma mantiskā kaitējuma

kompensācija, kas saistīta ar ārstniecības izdevumiem. No pieteiktās un ar pirmās instances tiesas spriedumu par pamatotu atzītās un piedzītās mantiskā kaitējuma kompensācijas, kas saistīta ar ārstniecības izdevumiem summas ir atskaitāmi izdevumi, kas saistīti ar zobārstniecību, t.i., izdevumi 22 EUR apmērā (čeks no SIA/Nosaukums C/

[27.3] Līdz ar to no apsūdzētā par labu cietušajam piedzenama mantiskā kaitējuma kompensācija par ārstniecības izdevumiem 163,28 EUR (viens simts sešdesmit trīs *euro*, 28 centi).

[28] Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 2021.gada 11.oktobrī saņemts cietušā pārstāvja lūgums pievienot krimināllietas materiāliem kvīts Nr. VA 04670 kopiju skenētu PDF formātā par juridiskās palīdzības 200 EUR apmaksu, t.i., par cietušā pārstāvību apelācijas instances tiesā. Lūgumā norādīts, ka dokumenta oriģināls tiks iesniegts tiesas sēdē klātienē.

Tiesas sēde apelācijas instances tiesā notika attālināti MS Teams platformā.

Tiesas kolēģija secina, ka līdz pat tiesas sēdes dienai tiesā netika saņemts dokumenta oriģināls, kā arī cietušā pārstāvis tiesas sēdē nelūdza radušos izdevumus piedzīt no apsūdzētā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 3.punktu, Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

atcelt Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 26.marta spriedumu daļā par /pers. E/ atzīšanu par vainīgu un noteikto sodu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas, materiālās kaitējuma kompensācijas par ārstniecības izdevumiem piedziņu.

/pers. E/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar naudas sodu – 8 (astoņām) Latvijas Republikā noteiktajām minimālajām mēnešalgām jeb 4000 EUR (četri tūkstoši *euro*).

Piedzīt no /pers. E/ par labu /pers. F/ mantiskā kaitējuma kompensāciju par ārstniecības izdevumiem 163,28 EUR (viens simts sešdesmit trīs *euro*, 28 centi).

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575. pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā.

Pilna sprieduma pieejamības diena – 2021. gada 15. decembris.

Tiesnese	D. Dumbre
Tiesnese	T. Broda
Tiesnese	S. Gļazere